

Høringssvar fra Meråker kommune.

Formålet med veilederen er å gi kommunene og fylkeskommunene et praktisk hjelpemiddel ved gjennomføring av konsultasjonene. Og forsøke å gi mest mulig likebehandling, uavhengig av geografisk tilhørighet.

Overordnet mener vi dialog er den beste løsningen på de fleste utfordringer, men det er en klar forutsetning at dialogene må skje innenfor et *tydelig* rammeverk, og på like betingelser for begge parter. *Vi er usikre på om dette lovforslaget, med stort rom for skjønn, ivaretar dette likhetsprinsippet.*

Forslaget har en del uheldige formuleringer som baseres på *slik* utøvelse av skjønn. Blant annet så står det (*Prop. 116 L 2017-2018 s. 26*): «Desto viktigere eller mer inngripende en sak er for det samiske samfunn, jo mer kreves for å oppfylle kravet om å konsultere med formål om å oppnå enighet».

Hvor viktig en sak er for det samiske samfunn, vil kunne være en skjønnsmessig vurdering. Dette kan medføre diskusjon og uklarheter, noe vi mener er uheldig.

Videre står det i samme dokument: «Konsultasjonsreglene kan også gjelde utenfor de tradisjonelle samiske områdene, dersom det planlagte tiltaket eller beslutningen vil kunne få innvirkning på samisk materiell og kulturutøvelse innenfor disse områdene». Dette er for oss en noe uklar geografisk avgrensning.

Reglene om konsultasjoner i loven her gjelder ved siden av saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven og regler om samiske interesser i andre lover. Med unntakene som følger av Sameloven § 4-1 fjerde ledd, der Sametinget har innsigelses adgang etter reglene i pbl § 5-4, har ikke Sametinget konsultasjonsrett etter reglene i sameloven. Men dette gjelder Sametinget, så det enkelte forvaltningsorgan kan derfor ha plikt til å konsultere andre representanter for berørte samiske interesser, f.eks reinbeitedistrikter i utarbeidelse av de delene av kommuneplanens arealdel og reguleringsplan som vil kunne ha betydning for samisk kultur eller næringsutøvelse.

I de nevnte sakene vil den folkerettslige plikten til konsultasjoner være oppfylt gjennom behandlingen av innsigelsene, med de presiseringene som fremgår under punkt 6.4.5. *Det foreslås at arealspørsmål behandles etter plan og bygningsloven slik det gjøres i dag.*

Det er ikke tillagt noen beregninger av de økonomiske konsekvensene ved ordningen, samt hvem som skal ta de økonomiske forpliktelsene. *Dette mener vi er en svakhet ved lovforslaget.*

Det fremkommer ikke direkte når konsultasjonene skal tre inn i saksforløpet. *Bare så tidlig som mulig, slik det er formulert. Ei heller om disse skal gjentas om saken endrer karakter eller får inn nye momenter.* Dette vil igjen i stor grad bli vurdert ved hjelp av skjønn, noe som det igjen presiseres er uheldig.

Så til hvordan selve lovforslaget er utarbeidet og lagt frem:

Man stiller seg litt undrende til at en her fremmer kun en liten del av forslaget til Samerettsutvalget og ikke kommer med en behandling av hele forslaget. Et forslag som ble utarbeidet så langt tilbake som i 2007. Det anbefales at en fremmer hele lovforslaget i stedet for å gå veien via en frittstående proposisjoner.

Når så mange problemstillinger i et lovforslag blir overlatt til skjønn, og i enkelte tilfeller kun basert på skjønn fra kun den ene part i saken, er dette en svakhet så stor at dette må belyses på nytt før loven *bør* gå til realitetsbehandling.